

VÁLKOU POSTIŽENÍ NĚMCI V ČESKOSLOVENSKU

Natali Stegmann

Příspěvek se zabývá válkou postiženými osobami německé národnosti v první Československé republice. Předmětem zájmu je otázka, jak byla válečná újma zakomponována do nacionálních interpretačních vzorů německé menšiny, především do představy o prohrané válce. Vychází přitom najevo depresivní tendence, v níž se spojovaly tělesné, sociální a národní ztráty. Ta určovala i postoj německé organizace válkou postižených osob, kterým byl „Spolek válečných invalidů, vdov a sirotků v Československé republice“: V prvních letech republiky se sice „Spolek“ na státu hlasitě dožadoval sociálních dávek, zároveň ale k novým pořádkům zaujímal velmi rozpolcený postoj. Státní administrativa na to reagovala propagačními nabídkami, dávala ale také jasně najevo svůj mocenský nárok. S posílením Sudetoněmecké strany došlo od poloviny třicátých let ke sblížení mezi „Spolkem“ a „Prahou“. Společným cílem v defenzivě se nacházejících osob německé národnosti postižených válkou a československých politiků se stal pacifizmus a zachování demokracie. Teprve roku 1938 se „Spolek“ pod tlakem přiklonil k „sudetoněmecké“ linii, na jejíhož jediného zástupce se pasovala Sudetoněmecká strana. V rámci tohoto zglajchšaltovacího procesu mohly být zčásti nadále využity staré agitační vzory, které byly nyní přizpůsobeny národoveckému pojetí.